

STRATEGIE NA ZLEPŠENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH ZŘIZOVANÝCH ÚSTECKÝM KRAJEM 2012-2016 (NÁVRH)

Zpracoval: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje

Předkládá: Ing. Štěpán Harašta, vedoucí odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu
Ústeckého kraje

V Ústí nad Labem, dne

Obsah

I. Východiska

II. Návrhy opatření k zlepšení situace

Celokrajská motivační soutěž o titul DOBRÁ ŠKOLA Ústeckého kraje, zkráceně

Dobrá škola 20XX

Rámcové podmínky soutěže

Model bodovací škály a bodování

Tabulka navrženého finančního ocenění 10 nejlépe umístěných škol za rok

III. Závěr

Návrh strategie na zlepšení výsledků vzdělávání ve středních školách zřizovaných Ústeckým krajem

I. Východiska

Ústecký kraj dlouhodobě patří ke krajům s nevyhovujícími výsledky ve vzdělávání žáků v počátečním vzdělávání a to počínaje žáky základních škol, konče neuspokojivými výsledky u státní části maturit 2011 v porovnání s jinými kraji ČR.

Dle výsledků mezinárodního šetření znalostí a dovedností žáků základních škol PISA2003, 2006 a 2009 patří Ústecký kraj opakovaně mezi kraje s nejhorší matematickou, přírodovědnou a především čtenářskou gramotností žáků základních škol. Tento stav se logicky promítá do výsledků žáků v druhém stupni počátečního vzdělávání, tedy ve středních školách a to bez ohledu na typ a oborové zaměření školy.

Příčin je celá řada.

Na **prvním** místě dlouhodobě figuruje historií kraje daná nepříliš optimální sociokulturní skladba populace s vysokým podílem rodin sociokulturně znevýhodněných a rodin znevýhodněných ekonomicky. Tato situace v generacích vede k demotivaci a ztrátě zájmu dětí o získání dobrého vzdělání, které je prvním předpokladem ke změně děděného životního stylu.

Za **druhé** jsou to specificky v Ústeckém kraji trvale vysoké počty zameškaných vyučovacích hodin, zejména u žáků základních škol.

školní rok	počet žáků	počet zameškaných hodin ve druhém pololetí	z toho		počet zameškaných hodin na žáka	počet zameškaných neomluvených hodin na žáka
			počet neomluvených			
			absolutně	v %		
2006/2007	69 588	4 168 335	61 256	1,5	59,9	0,9
2007/2008	67 532	3 632 233	74 508	2,1	53,8	1,1
2008/2009	65 052	3 787 921	78 139	2,1	58,2	1,2
2009/2010	63 290	3 854 808	95 409	2,5	60,9	1,5

Ve školním roce 2009/2010 to již byly plné dva vyučovací týdny. Trend posledních let naznačuje další možný nárůst. Tento jev má celou řadu příčin. K jejich určení a popisu by bylo třeba provést odbornou analýzu a po jejich zjištění hledat optimální cesty k nápravě.

A za **třetí** je to samotný systém středního školství, kdy je ve školách v poměru k počtu nastupujících žáků nadbytek volných míst. Školy jsou financovány normativně (přesně stanovenou částkou na žáka a rok) jak ze státního rozpočtu, tak z rozpočtu kraje na jednoho žáka podle jeho odborného

zařazení. To v konečném výsledku vede k poklesu nároků na skutečné vědomosti a dovednosti žáka a poté i v porovnání s jinými kraji horším celkovým výsledkům v závěrečných zkouškách. Důvodem je snaha škol udržet si žáka bez ohledu na jeho studijní výsledky a s ním i přicházející finance.

Poslední šetření agentury Scio s.r.o. (únor 2012), realizované mimo jiné i v Ústeckém kraji potvrdilo, že předpoklady dětí ke vzdělávání jsou stále stejné. Dnes tolik oblíbený argument pedagogů, kterým hájí zhoršení vědomostí žáků, že totiž žáci jsou stále slabší, se nezakládá na skutečnosti. Je proto třeba hledy cesty k efektivní nápravě celé situace.

II.Návrhy opatření k zlepšení situace

1. **V oblasti řízení škol** finančně podporovat snahu škol o zavedení ISO jako nástroje na zefektivnění řídicích a administrativních procesů v polyfunkční škole
2. **V oblasti výsledků ve výchově a vzdělávání** využít soutěživosti dětí, mládeže a škol. Vyhlásit motivační soutěž krajem zřizovaných škol o nejlepší výsledky ve vzdělávání.
3. **V oblasti podpory a rozvoje škol** vytipovat tři vybrané polyfunkční školy, kterým kraj pomůže s propagací, nábořem žáků a zlepšením image školy tak, aby tyto se školy v následujících letech staly centry excelence v oblasti vzdělávání.
4. **V oblasti zkvalitnění procesu přijímacího řízení do středních škol** zavést postupně **povinnost konat přijímací zkoušky** do prvních ročníků do všech oborů vzdělání zakončených maturitní zkouškou. Zahájit v roce 2013 do všech oborů gymnázia a lycea a od roku 2014 do všech ostatních oborů čtyřletých s maturitou.

• Celokrajská motivační soutěž o titul DOBRÁ ŠKOLA Ústeckého kraje, zkráceně Dobrá škola 20XX

Návrh rámce soutěže

Motivační charakter soutěže by musel být podpořen finančním bonusem pro nejlepší školy, který by školy posléze využily na zlepšení podmínek ke vzdělávání jak pro žáky, tak pro pedagogy.

K tomu, aby soutěž splnila svůj úkol v plném rozsahu, je třeba stanovit dostatečně vysokou finanční částku, která by byla využita k ocenění škol a to nejméně ve výši 5 mil Kč,- ročně

Deset nejlépe umístěných škol by pro další rok získalo bonus v podobě zvýšeného příspěvku zřizovatele na provoz cestou mimonormativního financování ze zvláštní položky, vytvořené pro tento účel v rozpočtu odboru SMT v doporučeném rozsahu.

Program by současně garantoval, že bonus bude školou využit k dalšímu zlepšení vzdělávacích podmínek ve škole a tím i k dalšímu zlepšování výsledků žáků. V soutěži by se hodnotily zejména výsledky žáků a částečně i výsledky řízení školy jako příspěvková organizace.

Přesně stanovenou část bonusu ve výši 15% z celé získané částky by škola mohla použít na ocenění pracovníků.

Vítězná škola by v dalším školním roce mohla využívat titul: DOBRÁ ŠKOLA ÚK 20XX.

Součástí ocenění by bylo dále získání putovního poháru, na něj by byla škola zapsána včetně roku, kdy byla jeho držitelem.

Tím by byla zajištěna motivace pro všechny zapojené.

Rámcové podmínky soutěže

- ⇒ Soutěž by byla vyhlašována každoročně na jeden školní rok, vždy k 1.9.
- ⇒ Školy by soutěžily v předem vymezených oblastech vzdělávání
- ⇒ Soutěžilo by se v měřitelných kategoriích s tím, že by předem byla stanovena hodnotící bodová škála pro každou kategorii. Škálu by bylo možné vždy před každým dalším ročníkem upravit podle toho, jak se budou výsledky v soutěži vyvíjet a jak se budou měnit podmínky ke vzdělávání v kraji.
- ⇒ V případě odborných a vědomostních soutěží se zvláště bodovaným umístěním na prvním, druhém a třetím místě. (Například vědomostní soutěže a olympiády, odborné a vědomostní soutěže, výsledky žáků na konci školního roku, počty vyznamenaných, počty vyznamenaných absolventů, atd.)
- ⇒ Hodnocení by bylo možné získat také v oblasti měřitelných výsledků v doplňkové činnosti (výše výnosů.)
- ⇒ Bodovaná by byla rovněž úspěšnosti škol v projektové činnosti tak, že hodnocen by byl každý úspěšně realizovaný a bezproblémově uzavřený projekt, na základě oficiální zprávy o ukončení projektu a jeho přínosech pro proces vzdělávání.
- ⇒ Školy by se do soutěže každoročně přihlašovaly dobrovolně vždy nejpozději do 31. 8. daného roku na speciálním formuláři, který by byl součástí celého programu. Účast by byla dobrovolná.
- ⇒ Soutěž by se uzavírala k 31. 8. roku následujícího po vyhlášení.
- ⇒ Vyhlášení vítěze by mělo proběhnout nejpozději do konce října daného roku.

Další možnosti využití

Účast a umístění v soutěži by pak mohlo sloužit jako objektivní kritérium pro hodnocení kvality školy a jejího vedení (Dobrá škola – ano, a jak si stojí v krajském žebříčku).

K realizaci soutěže by se využil k tomuto účelu speciálně vytvořený software, umožňující online sledování celkového umístění škol, a průběžné zadávání nových výsledků vybraným správcem dat, který by pracoval na odboru SMT.

DK zadávání dat do systému by byl vyčleněn jeden pracovník odboru školství, mládeže a tělovýchovy, ten by měl přístupová hesla a pouze ten by mohl po posouzení a vyhodnocení

podkladů doplnit pro danou školu doložené body.po posouzení hodnověrnosti dat dodaných podkladů doložení hodnověrnosti dat (kopie diplomů, smluv,třídních a školních matrik atd.).

Na vytvoření softwaru obsahujícího online přístupný portál a podmínky pro zadávání dat by bylo vypsáno výběrové řízení.

Model bodovací škály a bodování

Soutěžní disciplíny	Body
Výsledky ve vzdělávání	
podíl žáků s vyznamenáním v běžných ročnících za každé pololetí	1bod za každé 1%
podíl žáků s vyznamenáním u maturit a závěrečných zkoušek	10 bodů za každého vyznamenaného
Účast v soutěžích	
olympiády	
středoškolská odborná činnost	50 bodů za vedeného žáka
vědomostní soutěže	
odborné profesní soutěže	
první tři místa v okresním kole	30 bodů za III. místo, 40 za II. místo, 50 za I. místo
první tři místa v krajském kole	30 bodů za III. místo, 40 za II. místo, 50 za I. místo
první tři místa v celostátním kole	80 bodů za III. místo, 90 za II. místo, 100 za I. místo
účast na mezinárodní úrovni	200 bodů za každé umístění
IZO	100 bodů
Jiné zavedené systémy kvality	100 bodů
Spolupráce s VŠ	20 bodů za každou smlouvu
Spolupráce se zaměstnavateli	20 bodů za každou smlouvu
Vyrovnaný roční rozpočet školy	50 bodů
	20 bodů za každých 100 tis
Doplňková činnost	
Celkový roční výnos	20 bodů za každých 100 tis
Zavedení vnitřních motivačních nástrojů pro pedagogy	

Hodnotící systém motivující pedagogy k většímu zapojení do práce se žáky	100 bodů za každý
Projektová činnost	30 bodů za každý úspěšně realizovaný projekt

Tabulka navrženého finančního ocenění 10 nejlépe umístěných škol za rok

Umístění	Výše bonusu v Kč
1. místo	1 200 000
2.místo	1 000 000
3.místo	700 000
4.místo	600 000
5.místo	500 000
6.místo	350 000
7.místo	250 000
8.místo	200 000
9.místo	120 000
10 místo	80 000
Celkem:	5 000 000

III.Závěr

Ke zlepšení výsledků ve vzdělávání by byly v první etapě realizace program provedeny následující kroky a opatření:

1. Vypsání výběrového řízení na provedení úplné podrobné analýzy příčin trvale vysokých absencí žáků základních škol v celokrajském rozsahu. Na základě získaných dat poté zahájit ve spolupráci s obcemi a MŠMT (dle potřeby i ČŠI a MPSV) kroky k nápravě, nejlépe v podobě dlouhodobého celkorajského programu.
2. Vypsání výběrového řízení na vytvoření ICT prostředí v podobě editačního systému k realizaci motivační soutěže o Dobrou školu ÚK.
3. Vytvoření rozpočtové položky v rozpočtu Ústeckého kraje na financování nákladů spojených se zahájením a následující každoroční průběžnou realizací soutěže a odměňováním vítězných škol.